Vyvěšeno dne: 23. 10. 2026
Svěšeno dne: 6. 11. 2026

Hana Kučerová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Michala Bobka v právní věci žalobce: **Jaroslaw Platunski**, zast. Mgr. Radanou Vítovcovou, advokátkou se sídlem Pod Tržním náměstím 612/6, Tábor, proti žalovanému: **Dopravní a energetický stavební úřad**, se sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2025, č. j. DESU/031/032734/25, za účasti osoby zúčastněné na řízení: ČEPS, a. s., IČO: 25702556, se sídlem Elektrárenská 774/2, Praha 10, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 6. 2026, č. j. 39 A 3/2026-73,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Posuzovaný případ se týká omezení vlastnického práva formou zřízení věcného břemene a s tím souvisejících otázek.

[2] Žalobce je vlastníkem pozemku p. č. 1576/2 v k. ú. Křeč. Osoba zúčastněná na řízení (dále též „vyvlastnitel“) podala dne 28. 8. 2025 žádost o omezení vlastnického práva k tomuto pozemku zřízením věcného břemene spočívajícího ve strpění umístění stavby vodičů dvojitého nadzemního vedení přenosové soustavy, a dále v provozování, opravování a udržování této přenosové soustavy vyvlastnitelem. K vyvlastnění mělo dojít za účelem výstavby veřejně prospěšné stavby – přenosové elektrizační soustavy „*V406/407 Kočín – Mírovka, nové vedení 400 kV*“. Po zahájení vyvlastňovacího řízení se dne 19. 11. 2025 konalo ústní jednání, kterého se žalobce osobně nezúčastnil. Zastupoval

ho jeho zástupce. Žalovaný následně výrokem I. v záhlaví uvedeného rozhodnutí rozhodl o omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene k výše vymezenému pozemku. S ohledem na nepřípustnost odvolání proti tomuto výroku plynoucí z § 3 odst. 9 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury (dále jen „liniový zákon"), se proti němu žalobce bránil přímo žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud"), který ji zamítl. Proti výroku II. napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný stanovil náhradu za vyvlastnění ve výši 410 Kč, se žalobce odvolal k Ministerstvu průmyslu a obchodu, které rozhodnutím ze dne 4. 3. 2026, č. j. MPO 14457/2026, odvolání zamítlo.

[3] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku naznačil, že žalobní námitky značně kopírovaly námitky uplatněné již ve správním řízení, aniž by žalobce řádně reagoval na argumentaci žalovaného. Krajský soud se plně ztotožnil s odůvodněním napadeného rozhodnutí. Odkazoval na jeho závěry, jelikož neshledal důvod opakovat již jednou vyřčené.

[4] Nejdříve neshledal důvodným tvrzení žalobce, že se na něj jako na švýcarského občana vztahuje Dohoda mezi Českou a Slovenskou Federativní republikou a Švýcarskou konfederací o podpoře a vzájemné ochraně investic, publikovaná pod č. 459/1991 Sb. (dále jen „Dohoda"). Z jeho argumentace totiž dle krajského soudu nebylo zřejmé, jak by mohlo uplatnění Dohody vést k jinému výsledku ohledně vyvlastnění. Dodal, že v čl. 6 Dohody je upraveno vyvlastnění za shodných podmínek jako v české vnitrostátní úpravě. Tato skutečnost neměla na věc žádný dopad.

[5] Ohledně chybného data žalobcova narození v uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení uvedl, že šlo o zjevnou písařskou chybu, která nezavdala pochybnosti o osobě vyvlastňovaného. Krajský soud dále potvrdil, že žalobcovy důvody, pro které se nemohl dostavit k ústnímu jednání, nemohly odůvodnit přesunutí ústního jednání. Jeho zástupce, který byl na jednání přítomen, byl seznámen s podklady a mohl se k nim vyjádřit. Dále neshledal důvodnými ani námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ve vztahu k prokázání veřejného zájmu, přičemž odkázal zejména na strany 8 až 10 napadeného rozhodnutí. Žalobcovy odkazy na judikaturu Ústavního soudu nepovažoval za přiléhavé. Ani odkaz na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Pálka a ostatní proti České republice* ze dne 24. 3. 2022, stížnost č. 30262/13, nebyl přiléhavý, jelikož se týká posuzování výše náhrady za omezení vlastnického práva, což nebylo předmětem nynější žaloby. V § 3 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon"), je obsažena zákonná deklarace veřejného zájmu. Stavby ve veřejném zájmu ostatně slouží společnosti jako celku a mají z nich hospodářský užitek i soukromé osoby. Krajský soud uvedl, že ve věci byl dán veřejný zájem. Žalobce však konkrétně nijak nenamítal nepoměr mezi tímto veřejným zájmem a svým soukromým zájmem.

[6] K tvrzení žalobce, že věcné břemeno mělo být zřízeno *in rem* a nikoliv *in personam,* krajský soud uvedl, že nebylo zřejmé, jak by změna formy věcného břemene ovlivnila jeho veřejná subjektivní práva. Vedení přenosové soustavy dle § 509 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je liniovou stavbou, která není součástí žádného pozemku. Taktéž v § 1267 občanského zákoníku, který se týká služebnosti inženýrské sítě, je zmíněná oprávněná osoba. Implicitně se proto předpokládá zřízení služebnosti *in personam*. Pokud by se mělo věcné břemeno zřídit k věci, musel by existovat panující pozemek.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků

[7] Žalobce (dále „stěžovatel") podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud (dále též „NSS") zrušil napadený rozsudek a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Nesouhlasí s krajským soudem, že veřejný zájem bylo možné shledat s odkazem na přílohu č. 1 liniového zákona a na nález Ústavního soudu ze dne 30. 8. 2022, sp. zn. IV. ÚS 2763/21, aniž by krajský soud dostatečně poměřil stěžovatelovo postavení s mezinárodními úmluvami. Závěr krajského soudu v bodě 11 rozsudku není srozumitelný. Krajský soud neprovedl dostatečně test proporcionality zásahu do stěžovatelových práv.

[9] V napadeném rozsudku chybí úvaha o tom, proč krajský soud upřednostnil aplikaci českých předpisů, a nikoliv předpisů švýcarských, poskytují-li stěžovateli příznivější zacházení. Stěžovatel toto pravidlo dovozuje z čl. 7 Dohody. Krajský soud jednoduše v bodě 11 napadeného rozsudku uvedl, že neshledal dopad Dohody na projednávanou věc. Stěžovatel je přesvědčen, že švýcarské zákony neumožňují odnětí vlastnického práva bez zdůvodnění veřejného zájmu. Dožaduje se zacházení, jež přiznávají švýcarská Ústava a spolkový zákon o vyvlastnění. Dle těchto předpisů musí být vůči vyvlastňovanému prokázán veřejný zájem a proveden detailní test proporcionality. Tento postup nebyl dodržen. Krajský soud tuto otázku nijak nehodnotil.

[10] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu v bodě 20 rozsudku. Osobní věcná břemena mají být časově omezena, kdežto břemena věcná mají zavazovat každého dalšího vlastníka panující nemovité věci. Skutečnost, že je přenosová soustava liniovou stavbou, nemůže na tomto závěru nic změnit. Ohledně výkladu § 1267 občanského zákoníku stěžovatel uvedl, že *oprávněná osoba* je nositelem výkonu práva služebnosti inženýrské sítě, nikoliv výlučně *oprávněnou osobou* z věcného břemene zřízeného *in personam*.

[11] Stěžovatel namítá, že byla narušena jeho právní jistota a legitimní očekávání, že ve vyvlastňovacím řízení budou šetřena jeho práva a že se bude postupovat dle švýcarského práva. Bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces. Krajský soud nedostatečně posoudil námitku krátkosti lhůty k vyjádření a procesní obraně práv. Stěžovatel uvádí, že se nemohl účastnit ústního jednání ve správním řízení a nemohl řádně uplatnit námitky. Stěžovatel dále namítá, že kvůli bydlišti ve Švýcarsku, vzdálenosti mezi jeho pozemkem v okrese Pelhřimov, vyvlastňovacím úřadem v Plzni a soudem v Ostravě by byla jeho účast v řízení spojena s nepřiměřenými obtížemi a náklady. Tvrdí také, že měl příliš krátký čas na přípravu, nemohl před jednáním nahlédnout do spisu a nebylo vyhověno jeho žádosti o odročení. Náklady na cestování a právní zastoupení podle něj výrazně převyšovaly náhradu za omezení jeho vlastnického práva. Ve svém souhrnu se jedná o velké překážky v přístupu k soudu a ztížený přístup k obraně jeho práv.

[12] Závěrem stěžovatel vytýká soudu, že napadený rozsudek je velmi stručný a vzhledem k tvrzeným nejasnostem postrádá logické zdůvodnění a přesvědčivost. Krajský soud se dostatečně nevypořádal s jeho námitkami ohledně neprokázaného veřejného zájmu, vadného návrhu na vyvlastnění a práv z mezinárodních smluv. Zároveň podle něj soud přesvědčivě nevysvětlil, proč nepoužil švýcarské právo.

[13] **Žalovaný** ve svém vyjádření uvedl, že většinu kasačních námitek stěžovatel uplatnil již v dřívějších podáních. Ztotožnil se se závěry napadeného rozsudku. Navrhuje kasační stížnost zamítnout. Stručnost napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. Veřejný zájem je dle žalovaného deklarován v § 3 odst. 2 energetického zákona a v příloze č. 1 liniového zákona. Žalovaný nepřezkoumává energetickou koncepci státu. Ústavní konformitu této koncepce potvrdil Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV. ÚS 2763/21. Z citovaného nálezu plyne, že zákonodárce může vymezit veřejný zájem a pravidla pro jeho posuzování při vyvlastnění. Za ústavně přípustnou považuje i právní úpravu, která u některých činností stanoví nevyvratitelnou domněnku veřejného zájmu, například právě podle § 3 odst. 2 energetického zákona. V nynější věci je dán veřejný zájem. Stěžovatel netvrdil žádné konkrétní skutečnosti ohledně rozporu tohoto veřejného zájmu se zájmem soukromým. Test proporcionality dle žalovaného není třeba provádět, není-li veřejný zájem sporný. Žalovaný se i přes to tímto poměřením zabýval na stránkách 7 až 10 napadeného

rozhodnutí. Podle žalovaného bylo tvrzení, že stavba slouží soukromým investorům, pouze hypotetické a nerelevantní.

[14] K námitce týkající se Dohody uvedl, že neupravuje vyvlastňovací proces, pouze standard ochrany investic. Vyvlastňovací řízení se řídí českým právním řádem. Bilaterární smlouva neupravuje procesní postup správních orgánů ani neukládá povinnost aplikovat cizí právní řád. Stěžovatel netvrdil, jak by aplikace švýcarského práva změnila výsledek řízení. Čl. 6 Dohody výslovně počítá s vyvlastněním ve veřejném zájmu za náhradu. Žalovaný na tyto dokumenty sám odkazuje v napadeném rozhodnutí. Podotkl, že stěžovatel směšuje pojmy odnětí a omezení vlastnického práva. V nynější věci jde totiž pouze o omezení vlastnického práva.

[15] Dle žalovaného § 1267 občanského zákoníku, hovořící o oprávněné osobě, výslovně předpokládá služebnost *in personam*. Podle § 24 odst. 4 energetického zákona se věcné břemeno zřizuje ve prospěch provozovatele přenosové soustavy, tedy osoby, nikoli pozemku. Přenosová soustava je liniovou stavbou (§ 509 občanského zákoníku), není panující nemovitostí, což znemožňuje zřízení služebnosti *in rem*. Stěžovatel neprokázal dopad jiné formy břemene do jeho subjektivních práv. Žalovaný připomněl, že ve výroku napadeného rozhodnutí není uvedeno, že by vyvlastnitel požadoval formu služebnosti *in personam*. Stěžovatel oba pojmy od začátku vykládá chybně.

[16] Stěžovatel byl ve správním řízení řádně vyrozuměn skrze uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení a nařízení ústního jednání. Stěžovatel neuvedl vážný důvod, který by vedl k odročení jednání. Vzdálenost či nepřiměřená zátěž z cestování takovým řádným důvodem být nemohly. Žádost o odročení jednání doručil žalovanému pouhé dva dny předem. Vyvlastňovací řízení není řízením sporným. Náklady si nese každý z účastníků sám. Ani náklady na právní zastoupení není možné v rámci vyvlastňovacího řízení přiznat. K nemožnosti nahlížení do spisu žalovaný uvedl, že stěžovatel ani jeho zástupce o tuto možnost neprojevil zájem. Účastníci řízení, včetně stěžovatelova zástupce, byli seznámeni se spisovým materiálem a mohli uplatnit námitky.

[17] **Vyvlastnitel** ve svém krátkém vyjádření uvedl, že se plně ztotožňuje s napadeným rozsudkem. Ve zbytku odkázal na své dřívější vyjádření k žalobě ze dne 25. 2. 2026. Navrhuje, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] NSS posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Takové důvody neshledal. Přistoupil proto k vypořádání kasačních námitek.

[19] Stěžovatelovu kasační argumentaci lze shrnout následovně:

1. napadený rozsudek je příliš stručný, a tím nepřezkoumatelný;

2. nesouhlasí s krajským soudem, který dovodil veřejný zájem s odkazem na § 3 odst. 2 energetického zákona, přílohu č. 1 liniového zákona a nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2763/21;

3. krajský soud neprovedl dostatečně test proporcionality ohledně zásahu do stěžovatelových práv;

4. krajský soud v bodě 11 napadeného rozsudku nezdůvodnil, proč upřednostnil aplikaci českých předpisů před švýcarskými a mezinárodními, stěžovatel měl legitimní očekávání, že se na posuzovanou věc bude aplikovat švýcarské právo, které je pro vyvlastňovaného příznivější;

5. posouzení krajského soudu v bodě 20 rozsudku týkající se rozlišení věcného břemene *in rem* a *in personam* není správné, je založeno na nesprávném výkladu ustanovení občanského zákoníku a pojmu *oprávněná osoba*;

6. napadeným rozsudkem bylo porušeno stěžovatelovo právo na spravedlivý proces:

   - stěžovatel se nemohl účastnit ústního jednání a osobně nahlédnout do spisu z důvodu velké vzdálenosti a nepřiměřených nákladů, přičemž žalovaný bezdůvodně nevyhověl jeho žádosti o odročení jednání,

   - náklady řízení převyšovaly výši náhrady za omezení vlastnického práva,

   - krajský soud neposoudil dostatečně námitku krátkosti lhůty k vyjádření.

[20] Zaprvé, stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Odůvodnění rozsudku považuje za příliš stručné.

[21] Dle ustálené judikatury NSS musí být nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů vykládána jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro chybějící důvody či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Nepřezkoumatelné tak není rozhodnutí, z jehož odůvodnění lze zjistit, jaký názor soud zaujal na skutkové a právní otázky, které jsou podstatné pro rozhodnutí (body 29 a 30 usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS).

[22] Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál. NSS uvádí, že byť má rozsudek celkově čtyři strany, z čehož se krajský soud věcnému posouzení věnuje na necelých dvou stranách, neshledal rozsudek nepřezkoumatelným. NSS setrvale judikuje, že „*stručnost odůvodnění sama o sobě nepředstavuje nedostatek důvodů a jistá ‚úsečnost' argumentace soudu nebrání stěžovateli v tom, aby se proti napadenému rozhodnutí kvalifikovaně bránil*" (rozsudek NSS ze dne 19. 9. 2013, č. j. 6 As 35/2013-44, bod 15). Stručnost přispívá k efektivitě a rychlosti soudního rozhodování. NSS však dodává, že snaha o stručnost není omluvou pro opomenutí zásadní žalobní námitky (rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2024, č. j. 8 Afs 273/2023-52, bod 42). K tomu však v nynější věci nedošlo. Krajský soud se řádně vypořádal s podstatou žalobní argumentace.

[23] Zadruhé, stěžovatel nesouhlasí s posouzením existence veřejného zájmu na vyvlastnění. NSS stěžovateli nepřisvědčil a neshledal odůvodnění krajského soudu v bodech 15 až 17 rozsudku chybným či nedostatečným.

[24] Podle § 3 odst. 2 energetického zákona: *Přenos elektřiny, (…) o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, (…) se uskutečňují* ***ve veřejném zájmu*** *(…). Stavby sloužící pro činnosti podle věty první a stavby s nimi související jsou zřizovány a provozovány* ***ve veřejném zájmu****. Pro zřízení a provozování stavby přenosové soustavy, (…) o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, (…)* ***lze odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě*** *podle jiného právního předpisu (…).* (zvýraznil NSS).

[25] Z výše citovaného ustanovení je zřejmé, že zřízení a provozování staveb přenosové elektrizační soustavy ve veřejném zájmu plyne přímo ze zákona. V bodě 24 rozsudku NSS ze dne

29. 8. 2017, č. j. 8 As 187/2016-51, který se zabýval velmi obdobnou věcí, NSS konstatoval, že „*jakkoliv mají stěžovatelé obecně pravdu v tom, že veřejný zájem musí být ve vyvlastňovacím řízení prokázán (§ 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění), toto obecné pravidlo se v případě, vyplývá-li určitý veřejný zájem přímo ze zákona, jak je tomu mimo jiné i u staveb plynárenských zařízení podle energetického zákona (totéž bezpochyby platí pro stavby elektroenergetických zařízení), neuplatní, neboť § 3 odst. 2 energetického zákona má povahu speciální právní normy k § 4 odst. 2 zákona o vyvlastnění.*“ Judikatura současně dovodila, že to nijak nevylučuje povinnost správního orgánu vážit převahu veřejného zájmu nad zachováním práv vyvlastňovaného (viz níže).

[26] Pro věc je podstatné, že veřejný zájem je dán zákonem, a není jej proto třeba dokazovat (blíže k tomu rozsudek NSS ze dne 11. 8. 2021, č. j. 2 As 317/2020-41, body 22 a 23, proti kterému byla podána ústavní stížnosti, o níž rozhodl Ústavní soud ve stěžovatelem odkazovaném nálezu sp. zn. IV. ÚS 2763/21). Ústavní soud tímto nálezem potvrdil ústavnost tohoto výkladu. Byť se tedy stěžovatel v kasační stížnosti snaží napadat tyto ustálené judikatorní závěry, není dán prostor se od nich jakkoliv v nynější věci odchýlit. NSS se proto plně ztotožnil s odůvodněním napadeného rozsudku, v němž krajský soud nevybočil z nastavených mantinelů, shledal-li existenci veřejného zájmu.

[27] Zatřetí se NSS věnoval navazující kasační námitce ohledně testu proporcionality, resp. poměření mezi veřejným a soukromým zájmem. Stěžovatel toto poměření ze strany krajského soudu považoval za nedostatečné. Krajský soud totiž v této otázce odkázal v bodě 14 rozsudku na odůvodnění napadeného rozhodnutí, konkrétně na strany 8 až 10 a konstatoval, že stěžovatel mohl namítat nepoměr mezi veřejným zájmem a jeho soukromým zájmem, avšak neučinil tak. NSS v tomto postupu neshledal pochybení. Je vhodné připomenout, že v některých případech je dostačující, pokud se krajský soud s žalobní argumentací vypořádá tím způsobem, že se ztotožní s argumentací některého z účastníků řízení a vhodným způsobem na ni odkáže. V takovém případě není nezbytné ji podrobně opakovat (blíže ke způsobům vypořádání se s žalobními námitkami viz rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2024, č. j. 10 As 158/2024-45, bod 16).

[28] Žalovaný se přitom poměření proti sobě stojících zájmů řádně věnoval. Nejprve na stranách 8 a 9 vyzdvihl, že podle územně plánovací dokumentace krajů a obcí, jichž se týká stavba tohoto nadzemního vedení, které má propojit transformovnu Kočín u jaderné elektrárny Temelín a transformovnu Mírovka v kraji Vysočina, jde o veřejně prospěšnou stavbu technické infrastruktury, která slouží zlepšení přenosové schopnosti, vyšší variabilitě přenosu, vyšší spolehlivosti a bezpečnosti chodu části přenosové soustavy. Navíc jde o projekt celoevropského významu, o čemž svědčí jeho zařazení do unijního seznamu projektů společného zájmu. Na konci strany 9 svého rozhodnutí uvedl: „*Vyvlastňovací úřad má s ohledem na výše uvedené za prokázané, že účel vyvlastnění je v posuzovaném případě splněn. Vyvlastňovací úřad má dále za prokázané, a to s ohledem na pravomocně vydané územní rozhodnutí, že na jiném než vyvlastňovaném pozemku nelze specifikovanou veřejně prospěšnou stavbu realizovat, a tudíž je daný pozemek k provedení této veřejně prospěšné stavby nezbytný. Proto nezbývá, než vlastnické právo omezit věcným břemenem.*“ Dále na straně 10 svého rozhodnutí uzavřel: „*Veřejný zájem na dosažení účelu vyvlastnění na základě výše uvedeného převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného.*“ Ačkoliv by bylo vhodnější, aby tato práva stěžovatele konkrétně popsal, jsou jasná již z rozsahu požadovaného vyvlastnění. To spočívá pouze ve strpění umístění stavby vodičů dvojitého nadzemního vedení přenosové soustavy a případném strpění provozování, opravování a udržování této přenosové soustavy vyvlastnitelem. Jde tedy pouze o přetnutí pozemku stěžovatele s trvalým travním porostem nadzemními dráty vedení vysokého napětí, které samy o sobě nijak nebrání jeho dalšímu užívání. Stěžovatel sám nijak netvrdí, proč by v jeho případně tento standardně minimální zásah měl představovat zásah zásadní. Odůvodnění krajského soudu tak nelze s ohledem na výše uvedené považovat za nedostatečné, odkázal-li na rozhodnutí žalovaného, který se poměřením veřejného a soukromého zájmu zabýval. I NSS souhlasí s jeho závěrem, že zde proti sobě stál zásah do soukromého zájmu, jehož zanedbatelnost vyplývala

z popisu obsaženého v rozhodnutí žalovaného (vedení drátů vysokého napětí nad pozemkem s travním porostem, aniž by stěžovatel uvedl, jak jejich užívání mohou omezit) a závažný veřejný zájem (veřejně prospěšná stavba technické infrastruktury, jejíž trasování vyplývá z plánů na propojení dvou krajů, přičemž není zjevný žádný závažný důvod, proč by měla „obcházet" právě stěžovatelův pozemek), takže veřejný zájem zcela pochopitelně převážil.

[29] Čtvrtou kasační námitkou stěžovatel zpochybňuje posouzení krajského soudu, který dle něj nevysvětlil, proč i přes stěžovatelovo legitimní očekávání aplikoval českou právní úpravu, namísto švýcarské úpravy a Dohody, která je pro stěžovatele jako vyvlastňovaného příznivější. Stěžovatel argumentuje zejména článkem 6 Dohody. Vytkl krajskému soudu, že neshledal dopad Dohody na posuzovanou věc.

[30] NSS se s touto argumentací neztotožnil. V projednávané věci šlo o veřejnoprávní rozhodnutí českého vyvlastňovacího úřadu (žalovaného) o omezení vlastnického práva zřízením věcného břemene k nemovitosti nacházející se v České republice. Podmínky pro vyvlastnění se proto řídí českými vnitrostátními předpisy, mimo jiné § 3 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění). Nebylo proto úlohou krajského soudu vysvětlovat, proč na posuzovanou věc aplikoval vnitrostátní právo, a nikoliv právo švýcarské. Tato otázka je totiž zjevná již ze samotné podstaty předmětu řízení. NSS zdůrazňuje, že švýcarská státní příslušnost stěžovatele sama o sobě nezakládá právo na užití švýcarského vnitrostátního práva.

[31] Co se týče čl. 6 Dohody, z něhož stěžovatel dovozuje možnost aplikace příznivějších podmínek švýcarského práva, plyne z něj: *Žádná ze smluvních stran neprovede proti investicím investorů druhé smluvní strany přímá ani nepřímá opatření směřující k vyvlastnění, znárodnění nebo jakémukoli jinému opatření majícímu stejnou povahu nebo výsledek, s výjimkou opatření provedených ve veřejném zájmu, nemajících diskriminační povahu, která jsou provedena podle zákona za předpokladu, že za ně bude poskytnuta skutečná a přiměřená náhrada. Výše náhrady, včetně úroků, bude poskytnuta v měně státu, z něhož investice pochází a bude zaplacena bez prodlení osobě k tomu oprávněné bez ohledu na to, kde je její sídlo nebo bydliště.* Krajský soud v bodě 11 vytkl žalobci, že *„nekonkretizuje, v čem by mělo uplatnění uvedené Dohody vést k jinému výsledku, pokud se týče samotného aktu vyvlastnění, který je předmětem soudního přezkumu v této věci. Soud podotýká, že čl. 6 uvedené Dohody s vyvlastněním počítá, a to za podmínek shodných s těmi, které jsou zakotveny v českém právním řádu."* Žalobce v kasační stížnosti pouze opakuje, že švýcarská vnitrostátní úprava je pro něj výhodnější, a parafrázuje znění čl. 26 Spolkové ústavy Švýcarské konfederace, podle nějž musí být vůči vyvlastňovanému individuálně prokázán veřejný zájem a musí být proveden test proporcionality. Taková úvaha ovšem přehlíží, že podmínky přípustnosti vyvlastnění provedeného podle českého práva upravuje přímo právě citovaný čl. 6 Dohody, jak připomněl krajský soud. Není zároveň patrno, že by zde byl prostor či důvod pro aplikaci čl. 7 Dohody, na nějž odkazuje stěžovatel a který stanoví: *Jestliže právní předpisy jedné smluvní strany poskytnou investorovi zacházení příznivější, než jaké mu poskytuje tato Dohoda, budou mít tyto předpisy přednost před ustanoveními této Dohody*. Zde obsažený princip přednosti příznivější úpravy (doložka *favorabilior*) tedy pouze stanoví, že pokud je aplikovatelné vnitrostátní právo hostitelské země (zde právo české, neboť jde o vyvlastnění nemovitosti na českém území podle českých právních předpisů) příznivější než odpovídající úprava obsažená v Dohodě, uplatní se toto vnitrostátní právo. Neplyne z něj tedy, že by se měla uplatnit úprava švýcarská, jak tvrdí stěžovatel. NSS proto souhlasí s krajský soudem, že čl. 7 Dohody nezakládá důvod pro použití švýcarského práva. V nynějším případě se správně aplikoval český právní řád.

[32] V rámci páté námitky stěžovatel sporoval výklad krajského soudu ohledně forem věcného břemene. Dle něj nemělo jít v posuzované věci o věcné břemeno *in personam*, nýbrž o věcné břemeno *in rem*. Stěžovatel sice označuje za nepřiléhavý argument krajského soudu týkající

se výkladu § 1267 občanského zákoníku, ovšem nijak nepolemizuje se základním argumentem obsaženým v bodu 20 jeho rozsudku, že není nijak patrné, jak tato forma věcného břemene ovlivňuje stěžovatelova veřejná subjektivní práva. Pokud tedy nevyvrátil základní východisko krajského soudu, že forma věcného břemene nemá dopad na práva stěžovatele, není namístě zabývat se tím, zda byla zvolena správná forma, pokud jde o dopad na práva vyvlastnitele.

[33] Posledním okruhem námitek stěžovatel brojí proti údajným procesním vadám a porušení práva na spravedlivý proces. Ohledně nemožnosti účastnit se ústního jednání se NSS plně ztotožňuje s bodem 13 napadeného rozsudku. Ze správního spisu plyne, že se stěžovatel nechal na základě plné moci zastoupit pro účast na ústním jednání zástupcem. Stěžovatel byl poučen o svých procesních právech již v samotném uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení a nařízení ústního jednání ze dne 9. 9. 2025. Stěžovatel prostřednictvím e-mailu ze dne 17. 11. 2025 požádal o odročení ústního jednání, které bylo nařízeno na 19. 11. 2025. NSS přisvědčuje krajskému soudu v tom, že žalovaný řádně zhodnotil stěžovatelem tvrzené důvody pro odročení jednání, přičemž dospěl k závěru, že důvody velké vzdálenosti od bydliště stěžovatele a nepřiměřené náklady na cestu nepředstavují závažný důvod k odročení ústního jednání, ostatně pak by v případě vyvlastňovaného bydlícího ve Švýcarsku nebylo možno nařídit jednání nikdy, bez ohledu na konkrétní den jednání. Tyto důvody navíc stěžovatel neuplatnil v potřebném předstihu. Se stěžovatelovou žádostí se totiž žalovaný vzhledem ke státnímu svátku seznámil až dne 18. 11. 2025, tedy pouhý jeden den před konáním ústního jednání. Stěžovatelův pasivní přístup nešlo přičítat žalovanému, který stěžovatele řádně poučil o možnosti se nechat zastoupit jinou osobou, seznámit se se všemi podklady a vyjádřit se k nim. Žalovaný řádně zdůvodnil, proč nevyhověl stěžovatelově žádosti o odročení jednání. Tato námitka proto není důvodná.

[34] K tvrzení, že krajský soud nepřezkoumal dostatečně jeho námitku ohledně krátkosti lhůty k vyjádření a procesní obraně jeho práv, NSS stručně uvádí, že stěžovatel tuto námitku formuloval vágně a není z ní zřejmé, o jakou konkrétní lhůtu k vyjádření jde. Stěžovatel tuto námitku ponechal v obecné rovině, přičemž není úlohou NSS, aby vyjma důvodů, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), za stěžovatele spekulativně domýšlel argumenty či vybíral skutečnosti, které kasační stížnost podporují (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, a navazující rozsudky NSS ze dne 20. 12. 2013, č. j. 5 As 64/2013-36, nebo ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 Afs 251/2020-29, bod 11). Ani tato dílčí námitka není důvodná.

[35] Stěžovatel v další dílčí námitce tvrdí, že vzniklé náklady řízení (nebo ty které by vynaložil, účastnil-li by se ústního jednání osobně) jsou v hrubém nepoměru k přiznané náhradě za vyvlastnění. Námitka, kterou stěžovatel založil na obecném tvrzení o nepoměru nákladů řízení převyšujících přiznanou náhradu, se týká výše přiznané náhrady, což není vůbec předmětem tohoto řízení, nýbrž řízení týkajícího se výroku II. napadeného rozhodnutí. O odvolání proti němu rozhodovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu a stěžovatel jej mohl napadnout samostatnou žalobou. V nynějším řízení jde tudíž o nepřípustnou námitku.

[36] NSS neshledal porušení práva na spravedlivý proces. Stěžovatel mohl být při ústním jednání zastoupen. Žádost o odročení jednání podal jednak pozdě a žalovaný nepochybil ani považoval-li uvedené důvody za nedostatečné. Tvrzený nepoměr nákladů a náhrady za vyvlastnění dle NSS nesouvisí s předmětem řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[37] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[38] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[39] Osoba zúčastněná na řízení by měla právo na náhradu nákladů řízení v souladu s § 60 odst. 5 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s., ve znění zákona č. 314/2025 Sb. (viz bod 11 usnesení NSS ze dne 19. 2. 2026, č. j. 1 As 11/2026-24). Ani na výzvu soudu však své náklady nevyčíslila, přičemž z obsahu spisu se jejich vznik nepodává, neboť pouze odkázala na své předchozí vyjádření. Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. října 2026

L. S.

Pavel Molek v. r.
předseda senátu